

Amendementen op het Voorstel van wet tot wijziging van een aantal
onderwijswetten in verband met verduidelijking van de burgerschapsopdracht aan
scholen in het funderend onderwijs

Voorstel van wet

ARTIKEL I: WIJZIGING VAN DE WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

Aan de tekst van Artikel 8, derde lid, van de Wet op het primair onderwijs, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL II: WIJZIGING VAN DE WET OP DE EXPERTISECENTRA

Aan de tekst van Artikel 11, vierde lid, van de Wet op de expertisecentra, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL III: WIJZIGING VAN DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Aan de tekst van Artikel 17 van de wet op het voortgezet onderwijs, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL V: WIJZIGING VAN DE WET PRIMAIR ONDERWIJS BES

Aan de tekst van Artikel 10, derde lid, van de Wet primair onderwijs BES, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL VI: WIJZIGING VAN DE WET VOORTGEZET ONDERWIJS BES

Aan de tekst van Artikel 42 van de Wet voortgezet onderwijs BES, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

"a. Het bijbrengen van het besef van het bestaan van diversiteit aan levensstijlen, godsdienstige stromingen, opvattingen, waarden en normen in de Nederlandse samenleving, waarin de basiswaarden van de democratische rechtsstaat als verbindende factor voorop staat."

Toelichting:

Burgerschap anno 2018 dient gebaseerd te zijn op de erkenning dat onze samenleving zeer divers geworden is, en daardoor dynamischer en rijker. Wij delen in dat verband de basiswaarden van de democratische rechtsstaat die ons gezamenlijke kompas vormen. De tekst is gebaseerd op een passage uit de Memorie van Toelichting die een plek in de wettekst verdient.

ARTIKEL I: WIJZIGING VAN DE WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

Aan de tekst van Artikel 8, derde lid, van de Wet op het primair onderwijs, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL II: WIJZIGING VAN DE WET OP DE EXPERTISECENTRA

Aan de tekst van Artikel 11, vierde lid, van de Wet op de expertisecentra, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL III: WIJZIGING VAN DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Aan de tekst van Artikel 17 van de wet op het voortgezet onderwijs, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL V: WIJZIGING VAN DE WET PRIMAIR ONDERWIJS BES

Aan de tekst van Artikel 10, derde lid, van de Wet primair onderwijs BES, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

ARTIKEL VI: WIJZIGING VAN DE WET VOORTGEZET ONDERWIJS BES

Aan de tekst van Artikel 42 van de Wet voortgezet onderwijs BES, zoals voorgesteld in het Voorstel van wet, wordt toegevoegd:

"d. het ontwikkelen van wederzijdse acceptatie en respect op basis van gelijkwaardigheid. "

Toelichting

Aangezien je niet kunt deelnemen aan een samenleving die je niet accepteert wordt hier de nadruk gelegd op de noodzaak van wederzijdse acceptatie. Nederland is van ons allemaal en dat betekent dat iedereen bereid moet zijn om te geven en te nemen. De gedachte dat alleen degenen met een migratieachtergrond zouden moeten 'integreren' gaat er ten onrechte vanuit dat alleen op hen een inspanningsverplichting rust, nog daargelaten dat het hier vaak om Nederlanders gaat die hier al generaties wonen en in de Nederlandse samenleving zijn opgegroeid.

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Pagina 5, alinea 2.

'Kinderen worden immers niet geboren met een 'democratisch gen' en krijgen niet vanzelfsprekend vanuit huis kennis en respect mee voor de basiswaarden van onze samenleving.'

Vervangen door

'Kinderen worden immers niet geboren met een 'democratisch gen' en moeten sociaal kapitaal ontwikkelen om zich de basiswaarden van onze samenleving eigen te maken.'

Toelichting:

De tekst was negatief geformuleerd en is nu positief geformuleerd.

5. Voorstel: een verduidelijking van de algemene burgerschapsopdracht

Pagina 11, alinea 1.

Toevoegen na: 'Zo moet het onderwijs ervan uitgaan dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving, het moet leerlingen kennis laten maken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdsgenoten, en het moet sociale integratie bevorderen.'

': dit vraagt om het bijbrengen van de noodzaak van wederzijdse acceptatie en respect op basis van gelijkwaardigheid. Aangezien je niet kunt deelnemen aan een samenleving die je niet accepteert wordt hier de nadruk gelegd op de noodzaak van wederzijdse acceptatie. Nederland is van ons allemaal en dat betekent dat iedereen bereid moet zijn om te geven en te nemen. De gedachte dat alleen degenen met een migratieachtergrond zouden moeten 'integreren' gaat er ten onrechte vanuit dat alleen op hen een inspanningsverplichting rust, nog daargelaten dat het hier vaak om Nederlanders gaat die hier al generaties wonen en in de Nederlandse samenleving zijn opgegroeid.'

Toelichting

Gelet op de uitgebreide toelichting, is nadere toelichting overbodig.

Pagina 11, alinea 2.

Toevoegen na: 'Daarnaast wordt de huidige ondersteuning van scholen op het gebied van burgerschap, waaronder het trainen van leraren, door de Stichting Leerplanontwikkeling en Stichting School en Veiligheid gecontinueerd.'

'Bovendien wordt ... een organisatie met expertise op het terrein diversiteit en wederzijdse acceptatie nauw bij de ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs betrokken.' (Stichting nader in te vullen)

Toelichting:

Om een inclusieve diverse invulling van de burgerschapsopdracht te bevorderen is het belangrijk instellingen bij de formulering ervan te betrekken die wortels hebben in brede lagen van de samenleving.

Pagina 12, alinea 1.

Toevoegen na: 'Daarbij moet primair worden gedacht aan vrijheid, waaronder de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst, gelijkwaardigheid waaronder het verbod tot discriminatie en solidariteit.'

'de bescherming van minderheden en tolerantie'

Toelichting

De bescherming van minderheden en tolerantie zijn toegevoegd omdat deze de laatste tijd nogal onder druk staan. Het is belangrijk om deze waarden nog eens te benadrukken.

Pagina 12 alinea 1.

Na: 'Ook moet worden gedacht aan het uitgangspunt dat iedereen aan dezelfde regels en wetten is gebonden, en aan beschermende waarden die zijn vervat in de grondrechten en mensenrechten, in het bijzonder de menselijke waardigheid, persoonlijke autonomie en het recht van elk individu om zijn eigen keuzes te maken.'

'sociale rechtvaardigheid, empathie en medemenselijkheid.'

Toelichting

Sociale rechtvaardigheid, empathie en medemenselijkheid worden toegevoegd omdat de opsomming die er nu staat te sterk gericht is op westerse individualistische waarden. Als tegenhanger daarvoor zijn nu enkele waarden toegevoegd die in bredere lagen van onze samenleving gedeeld worden.

Pagina 13, alinea 2.

Na: 'Zij kunnen bijvoorbeeld bijzondere momenten en herkenningspunten als Bevrijdingsdag, het Wilhelmus, het Plakkaat van Verlatinghe, Koninkrijksdag, of de Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden en het Ketu Koti Festival'

'het Suikerfeest en het Offerfeest'

Toelichting

Hier worden het Suikerfeest en het Offerfeest toegevoegd, omdat het hier feestdagen betreft van de grootste religieuze gemeenschap in Nederland, althans gemeten naar het aantal praktiserende geloven. In een opsomming van feestdagen mogen zij natuurlijk niet ontbreken.

Pagina 13 alinea 2.

Na: 'Koninkrijksdag,'

'of ' vervangen door 'en' en te verplaatsen achter 'het Suikerfeest'

Toelichting

Het aandacht besteden aan een van deze feestdagen hoeft het aandacht besteden aan de andere niet uit te sluiten.

8. Caribisch Nederland

Pagina 18, alinea 1.

Toevoegen na: 'De voorgestelde, aangescherpte burgerschapsopdracht is op basis van bovenstaand afwegingskader voor Caribisch Nederland, evenals de huidige burgerschapsopdracht, gelijklopend aan die voor Europees Nederland met dien verstande dat wordt gesproken over "de Caribisch Nederlandse democratische samenleving" in plaats van over "de Nederlandse democratische samenleving".'

'Bovendien moet bij het vervullen van deze burgerschapsopdracht zoveel mogelijk worden aangesloten bij en respect worden opgebracht voor de cultuur van Caribisch Nederland, zodat de burgerschapsopdracht een culturele legitimatie verwerft en niet als een koloniale exercitie wordt beschouwd.'

Toelichting

In Caribisch Nederland bestaat soms een zekere reserve ten opzichte van de 'zendingsdrift' van Europese Nederlanders, de waarden van Europese Nederlanders worden in deze visie opgelegd. Gezorgd moet worden voor een klimaat waarin deze waarden op basis van gelijkwaardigheid en respect worden geaccepteerd en niet opgedrongen.

Artikel I (WPO)

Pagina 20 alinea 2.

Toevoeging na: Een sterkere nadruk dus op verbondenheid dan op verscheidenheid.

'In deze bepaling wordt tevens het belang van diversiteit benadrukt, waarbij de democratische rechtsstaat als samenbindend element dient. Dit veronderstelt een proces van wederzijdse acceptatie - die de kern vormt van acculturatie - respect en gelijkwaardigheid.'

Toelichting

Deze tekst hoeft geen nadere toelichting.